

„Stajerc“ izhaja vsaki
pelek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
strijo: za celo leto
4 krone, za Ogrsko
5 K 50 vin. za celo
leto; za Nemčijo stane
za celo leto 6 kron, za
Ameriko pa 8 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnino z ozi-
rom na visokost poš-
tnice. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
štev. se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in uprav-
ništvo, se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stopje štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoni, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 80—
za 1/2 strani K 40—
za 1/4 strani K 20—
za 1/8 strani K 10—
za 1/16 strani K 5—
za 1/32 strani K 250
za 1/64 strani K 1.—
Pri večkratnem oznanilu
se cena primerno zniža.

Štev. 17.

V Ptuj v nedeljo dne 25. aprila 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Ruski poraz v Karpatih. — Rusi izgubili v Karpatih pol milijona mož. — Rusi poraženi v Bukovini. — „Zadnja milijarda“. — Anglo-francoska ofenziva na naši južni meji.

Najnovejši telegram.

Dunaj, 21. aprila. (Uradno). V Karpatih je sovražnik s svojimi napadi prenehal, posebno na točkah, na katerih bi mu bilo najlažje na Ogrsko vdreti, to so doline Ondawe, Laborzce in Unga. Na stranskih črtah, posebno v gozdnatih Karpatih si je nasprotnik s svojo silo prizadeval tudi še sedaj prodirati, kar pa se mu ni posrečilo. Tako so se razvili v zgornji dolini Čziroke ljuti boji, ki so več dni in noči trajali ter Ruse stali več tisoč mrtvih in ranjenih in čez 3 000 neranjenih vjetnikov.

V inozemstvu razširjenim lažnjivim poročilom o ruskih uspehih se mora najodločneje ugovarjati s trditvijo, da so ogrožene točke in zlasti prelaz Uzsok v neomejeni naši povesti.

Na drugih točkah boji s topovi. Položaj neizpremenjen.

Namestnik generalštabnega šefa:
plem. Höfer, fml.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

Z dne 17. aprila se je poročalo, da je na Rusko-Poljskem in v zahodni Galiciji bojevanje mirovalo. V Karpatih je bil položaj neizpremenjen. V gozdnem gorovju, kjer so Rusi na raznih točkah ponovili svoje silne napade, izgubili so 1290 vjetih mož. V jugovzhodni Galiciji in Bukovini vršili so se boji s topovi.

Dne 18. se je brzojavilo, da je bil splošen položaj neizpremenjen. V gozdnih Karpatih bilo je zopet vjetih 7 častnikov in 1426 mož; napadi pri Nagopolany, Zellö in Telepoczi bili so odbiti.

Dne 19. aprila. Na Rusko-Poljskem in v zapadni Galiciji ni bilo posebnih dogodkov. V Karpatih drugače mir, le v gozdnatem gorovju so se vršili boji, kjer je bilo vjetih 197 Rusov. V južno-zapadni Galiciji in v Bukovini artiljerijski boji.

Enako se glasijo poročila z dne 20. aprila.

Največja bitka v zgodovini.

„Lokalanzeiger“ piše: Štirideska bitka v Karpatih, ki je v velikonočnih bojih dosegla svoj višek, je največja in najhujša v tej vojski in v zgodovini sploh. Bitka narodov pri Lipskem kakor tudi veliki in kot moderne bitke proglase ni odločilni boji med Rusi in Japonci so v primeri s karpatskim borenjem bili le mali spopadi.

Izredno velike ruske izgube.

Skoro vsi vojni poročevalci soglasno brzojavljajo, da se jim zdi potrebnega daljšega časa,

predno bodo Rusi prišli zopet k moči. Vedno bolj se kaže, da so bile ruske izgube v Karpatih izvanredno velike. Pri prelazu Dukla je morala upravna oblast pozvati javne delavske moči, da so pokopavale padle vojake.

Uspešni napadi naših čet.

„A Nap“ poroča iz Ungvara: Vzhodno od Užoka ob zgornjem teku reke Stryj so se bili zadnje dni ljuti boji. Rusi, ki tu ložje ojačujejo svoje čete, kakor na ogrskih karpatskih bregovih, so z novimi četami napadli. Naše čete so iz naših postojank lahko vrgle te napade nazaj in so same izvedle protinapade, prepodile Ruse iz njih postojank in osvojile neko važno postojanko. — „Magyar Hirlap“ poroča iz Ungvara: Rusi so zadnji čas obnovili svoje napade na črti Kisvölgy-Patokujfalu in Harcos proti našim močno utrjenim postojankam. Napadi so se vedno izjalovili s težkimi izgubami za sovražnika. Naše čete so nato izvedle protinapade in dosegle izdatne uspehe.

Bilanca karpatskih bojov.

O vspehih bitke v Karpatih brzojavil je vojni poročevalec „Berliner Zeitung am Mittag“ svojemu listu sledeče:

„Zanesljiva poročila pravijo, da se je polotila zaradi došlih vesti o strašanskih izgubah ruske armade v Karpatih vojaških ruskih krogov največja poparjenost in iznenadenje. Če gore mrličev nakopičene so pred postojankami avstrijskih in nemških čet in grozen je smrad trohnelih trupel, ki noče izginiti. Ne pretirava se, ako se število mrtvih, ranjenih, obolelih in ujetih Rusov na najmanj pol milijona čeni. Toda ne samo izgube pridejo v poštev, če hočemo dosedanj uspeh karpatskih bojov označiti. Na ruski strani se je pojavila velika utrujenost, ki bode še le v prihodnjih bojih pokazala svoje posledke. Nikakor nismo optimisti, ako na podlagi tega dejstva karpatsko bitko za nas kot jako uspešno imenujemo kakoršna je bila zimska bitka v Šampanji za Nemce.“ Nadalje piše „Berliner Lokalanzeiger“: Čisto dognano je, da so velika centralna zbirališča sovražnih krdel, ozemlja pri Jaslu in Krosno, pri Samboru in Stry-u kakor tudi okolica pri Lembergu še pred kratkim bila ponos ruskega armadnega vodstva, že nekaj tednov sem le ena sama z grozovitostmi napolnjena vojna bolnišnica. Tamkaj, kjer so naši zrakoplovci videli še pred kratkimi tedni marširati skozi Galicijo črne mase ruskih krdel proti Karpatom, vse ceste

prenapolnjene z ljudmi, vozovi, topovi, živino in sploh s svojo vojno prtljago, tamkaj je sedaj ruskega armadnega vodstva največja skrb oskrba in odvoz stotisočeri, ki so noč in dan, za carja in Rusijo naskakovali našo fronto. Do 600 vlakov baje odpeljejo nekateri dan, napolnjenih z ranjenci, v notranjost Rusije, brez da bi se število ostalih vidno zmanjšalo. Akoravno vse gališke železnice, ki so sedaj pod rusko upravo, izvrstno funkcionirajo, vendar ne zadostujejo vsem zahtevam, ki jih terja odvoz in odvoz ruske armade.

Iz Bukarešta se javlja, da so Rusi samo v šestintrideseturni bitki ob reki Stryj izgubili ednajsttisoč mrtvih. To poročilo potrjuje tudi „Morningpost.“

Odločitev pade v Karpatih.

„Nationalzeitung“ naznanja z ruske meje: „Golos Moskvi“ poroča z narevske fronte: Na splošno so boji ob Bobru, Narevu in Njemnu zadnji čas zavzeli značaj stoječe bitke. Nemci izredno utrjujejo svoje postojanke. Ravnotako grade deli ruskih čet močne poljske utrdbe. Posamezni spopadi se omejujejo na saperske boje. Tudi boji med stražami so prav številni. O večjih operacijah v tem ozemlju za nekaj časa ne bo moglo biti govora, ker se je težišče te orjaške borbe preložilo v Karpate. Odločitev more in bo padla samo tukaj.

Ogromne ruske izgube v Bukovini.

Iz Bukarešta došla so sledeča poročila: Izgube Rusov v Bukovini se v številkah niso naznanile, pa reči se sme, da so bile jako velike. Neposredno po velikem porazu pri Jakubeni-ju in Kirlibabi so Rusi — kakor je sedaj znano — nabasali 56 vagonov mrličev nekega tatarskega plemena, kojemu je moralo rusko armadno vodstvo obljubiti, da bode spravilo mrliča domu v domačo zemljo, sicer bi se vso pleme uprlo in ne pustilo svojcev v vojsko odriniti, ker verski nazori tega plemena terjajo, da morajo njihovi rojaki biti v domači zemlji pokopani.

Grozen prizor je baje se nudil očividcem, ko so Rusi mrliča kakor kakšna drva na vagonih metali in jih vrhu eden drugega kupičili. Bilo jih je baje najmanj 3 500 mož. Kaj vendar vojska vsega ne prinese!

„Zadnja milijarda“.

Ameriški časopis „New-York-Herald“ razmotriva, katera vojskujočih se držav da bo pač zmogla „zadnjo milijardo.“ Pri tem se opira na

dvoje vrst števil, katerih eno je podal trgovski urad Združenih držav Severne Amerike, drugo pa nemški državni zakladni urad. Glasom podatkov trgovskega urada znašajo državni dolgovi vojskujočih se dežel v okroglih številkah: Nemčija 1 $\frac{1}{2}$ milijarde dolarjev, Francija 6 $\frac{1}{2}$ milijarde dolarjev, Anglija 3 $\frac{1}{2}$ milijarde dolarjev in Rusija 4 $\frac{1}{2}$ milijarde dolarjev. Ljudsko premoženje pa se ceni v Nemčiji na 80 milijard, v Angliji na 85 milijard, v Franciji na 50 milijard in v Rusiji na 40 milijard dolarjev.

Vojnih stroškov je vsled poročil nemškega državnega tajnika Helfferich-a dosedaj imela Nemčija 1 $\frac{1}{2}$ milijarde, Anglija 2 $\frac{1}{2}$ milijarde, Francija in Rusija pa 4 $\frac{1}{2}$ milijarde dolarjev. Vzeti se mora še v poštev, da je Francija svoja najeta posojila že izčrpala, kar je že iz tega razvidno, da že subskribenti prvega vojnega posojila ne morejo določenih obrokov plačati, in je Rusija na kapitalu jako uboga, akoravno ima bogate natorne dohode, in da je Franciji itak že „do vrata zadolžena.“

Če si ogledamo le površno navedene številke dolgov posameznih vojskujočih se držav, njih ljudsko premoženje in visokost njihovih vojnih potrebščin, tedaj lahko takoj spoznamo, da govori vse v prid Nemčije. Vrhutega mora se še pripomniti, da je Anglija neizogibno primerana, v prihodnje še bolj ko sedaj za denarne potrebščine Francije, Rusije, Belgije in Srbije skrbeti, zato se iz danih števil prav logično da sklepati, kje da se bo našla „zadnja milijarda,“ ki ima odločiti zmago, kakor so to Angleži sami prerokovali.

Nekako čudno se nam zdi, da „New-York Herald“ Avstrijo ni pritegnil k primeri!

Major Morath o karpatskih bojih.

Major Morath, ki se je zadnje tedne nahajal v Karpatih, pravi, da se avstrijsko-ogrski in nemška krдела v Karpatih s čudovito hrabrostjo borita, in da vlada med njima najzvestejše bratstvo. Posebno povdarja junaško vztrajnost avstro-ogrsk armade v tem boju za skupni cilj, v katerem ji je dodeljena nevhvaležna naloga. Morath pravi, da imate zvezni armadi najtrdnjšo voljo zmagati in živeti, ter je prepričan, da bode to tudi dosegli.

V zadnjih dneh je nekoč prišel pred avstrijsko fronto ruski parlamentar, ki je zahteval, naj ga popeljejo pred nadvojvodo Jožefa. Priznavajoč junaštvo in vztrajnost Avstrijcev je ruski poveljnik poprosil za tridnevno mirovanje orožja, da bi zamogli na obeh straneh Velikonočo nemoteno praznovati. Nadvojvoda je dostojno odklonil in nato so pričeli Rusi z generalnim (splošnim) naskokom.

Angleško-francoska ofenziva na naši južni meji.

Berlin, 19. aprila. „Berliner Zeitung am Mittag“ poroča iz Rima: „Gioronale d' Italia“ napoveduje za bližnjo prihodnost nove vojaške operacije tripelentente proti Avstro-Ogrski. To se pričakuje iz več vzrokov, ker so v Londonu in v Parizu spoznali, da se nemška fronta v Belgiji tudi z večjimi silami ne da prodrati. Nasprotno pa so zavezniki spoznali, da se morata centralni državi na kaki drugi strani prijeti. Zavezniki se bodejo toraj na Belgijskem s samo defenzivo (obrambo) zadovoljili, spravili pa svoja krдела čez Črno goro in Srbijo na avstrijsko mejo in tam pričeli z novo ofenzivo, ki naj ima namen, da si z Rusi ondi roke podajo. Obenem pa se ima Avstro-Ogrska napasti tudi z morske strani.

Ponižni Avstrijci.

Koroški list „Kärntner Tagblatt“ piše pod tem naslovom sledeče: Vsakdo se po vsej pravici čudi veličastni tehnični premoči Nemcev v sedanji vojni in marsikak Avstrijec potihoma zavidno gleda na Nemčijo, ker meni, da je njegova ljuba Avstrija kakor že večkrat tudi topot prepozno vstala. In vendar nimamo Avstrijci prav nobenega vzroka, da bi se postavili v kljubovalni kotiček in skromno molčali. Naši avstrijski tehniki imajo slaven, da, celo glavni delež v vojnem delu teh dni. V miru popustljiva

in vajena biti smatrana za neznatno služabnico, je z velikim zabahom kakor prava naravna sila posegla v borbo narodov. In tudi v skromnem Avstrijcu se vzbujna samozavest in zavest lastne moči, če sliši, koliko avstrijskih iznajdb in koliko avstrijskih tehnikov se je uveljavilo. Zato opozorimo tu posebno na dva avstrijska tehnika, katerih imeni se žal le premalo spominjate. Ta dva sta Ressel in Mannlicher. Nobena moderna bojna ladja, noben podmorski, noben zračni boj bi ne bil mogoč, če bi Ressel ne bil iznašel gonilnega sredstva: ladijskega vijaka. In najuspešnejše bojno sredstvo našega orožja je puška repetirka, ki jo je konstruiral inženir Mannlicher. Ti dve avstrijski iznajdbi zagotavlja avstrijski tehniki slavo, ki se sme v resnici pokazati.

Kako izgleda sedaj na Poljskem.

Na Poljskem divja že osem mesecev neprestano strašanska vojska, ki je sicer primeroma bogato in gosto obljudeno deželo izpremenila v pravcato puščavo. Časopis „Nova Reforma“ opisuje sedanje stanje dežele tako-le: Dežela Poljakov služi v vsaj svoji obsebnosti od Karpotov pa do izhodno-pruske meje, milijonskim armadam kot bojno polje. Posejana je z razvalinami, raztrgana je od strelskih jarkov, razrita od granat ter polna kadečih se pogorišč in nanovo nasutih grobov. Gre se lahko milje daleč, ne da bi se srečalo žive duše. Tako je ob Dunajcu, Visli, Sanu, kjer je bilo pred vojsko cvetoče življenje in je blagodarjeno ljudstvo imelo na gost svoja mesta, trge in vasi. Vasi in cvetoče naselbine so izginile. Dvanajst milijonov Poljakov je čisto obubožalo in več milijonov jih umira vsled mraza in glada. — Ne samo to, da so vse izgubili, temveč to, da morajo obupane matere gledati, kako da umirajo dan na dan njih otroci vsled gladi in mraza, brez da bi jim zamogle pomagati in jim rešiti mlado življenje. Na tisoče je teh ljudi, ki nimajo družih pribežališč kakor šume, gozde in podzemeljske jame, skorjo dreves pa za hrano.

Občni položaj vojske.

Rusi so že 20. marca začeli z velikansko ofenzivo v Karpatih. Dne 22. marca se je udala trdnjava Przemysl. Rusi so najbrž pritegnili vse rezerve zlasti z južnega poljskega bojišča, ker tam sedaj zavolj močvirnatih tal ni mogoče operirati. Morebiti je bila ruska ofenziva v zvezi s francosko. Glavni namen ofenzive v Karpatih ob Dukli, v gozdnatih Karpatih, po dolinah Ondave in Laborce in ob obeh straneh Uzoškega prelaza je bil ta, da prodre s silnim navalom avstrijsko bojno črto v srednjih Karpatih ter da pridejo ruske čete na Oggersko.

Bitka v Karpatih je bila največja desedanja bitka na svetu, ki se je vršila s silno ljutostjo in z velikanskimi žrtvami. Rusi so baje izgubili v tej čitredenski bitki ničmanje nego 400.000 moč ranjenih in vjetih. Šele začetkom preteklega tedna se je začela pokazovati utrujenost, in ko je vrhutega zapadel še nov sneg ter nastal precej hud mraz, je nastal na vsej karpatski bojni črti mir razun posameznih kanonad, ki še trajajo nadalje. Kljub tej velikanski ofenzivi, ki ni imela zaželjenega uspeha, odločitev še ni padla, in listi zaveznikov, akoravno pripoznavajo izjalovljenje ofenzive v Karpatih, naglašajo, da se prava ofenziva še le začne. Seveda ne vemo, ali zavezniki mislijo sedanjo ofenzivo ali pa res kak nov napad. Verjetnejše je prvo, ker so ob istem času kakor v Karpatih skušali tudi na Francoskem z napadi na obeh straneh Verduna med Maaso in Moselo prodrati nemško bojno črto. Avstrijska armada je pa tudi v zahodnji Galiciji napadala in odbijala ruske napade.

S poljskega bojišča ni bilo posebnih poročil, ker tam ovirajo večje akcije vremenske, oziroma neugodne talne razmere.

Na francoskem bojišču so se približali strelci prav blizu drug drugemu. Francozom se je zdel sedanji trenutek prav ugoden za ofenzivo. Zato so — kakor že omenjeno — začeli napadati v Verdunski okolici med Maaso in Moselo ter tudi na Belgijskem. Tripelententa je sploh mnenja, da se pri Verdunu odloči polet francosko-nemška vojska, kakor je čitati po raznih listih. Pa tudi francoska ofenziva nima pokazati nobenih stalnih uspehov.

Posebno delavnost razvijajo v zadnjih tednih zračna letala ter mečejo — tako nemška kakor francoska — bombe po raznih krajih ob bojni črti in tudi bolj v notranjosti sovražne dežele.

Podmorska vojska se neprestanoma nadaljuje in zopet je nekaj plovnih družb ustavilo promet po morju.

S turškega bojišča niso došla obširnejša poročila. Razširjale so se pač vesti, da se napad na Dardanele odloži do poletja, kar pa ni verjetno, zakaj čez London poročajo iz Aten, da so angleške in francoske ladje začele z operacijami v Saroskem zalivu ob polotoku Galipoli. Napad je bil sicer odbit in nekaj ladij je bilo poškodovanih, vendar pa so v Atenah mnenja, da je v Dardanelah v kratkem pričakovati važnih dogodkov.

Organizator turške obrambe, Goltz-paša, je je bil v Nemčiji, pa se je vrnil zopet v Carigrad. Kakšni opravi da so ga napotili v Berlin, nam ni znano.

Pametna beseda o poročilih o vojni!

Francozi so nedavno izdali poročilo o nemških grozovitostih ter ga razširjali po nevtralnih državah. „Baseler Nachrichten“ pripominjajo k temu poročilu:

„Način, kakor skušajo že nekaj časa z razširjanjem znanega poročila o nemških grozovitostih zbnjati razpoloženje, je brez dvoma vsakomur neršečen. V teh brošuricah se navajajo dogodki brez dokaznega materiala, ki se še le tiska, v grozo zbujajoči mirnosti in kot gotova dejstva; toda posamezne preskušnje dogodkov nam dokazujejo, da bi obtožbe v marsikaterem slučaju ob mirni sodbi ne imele prave podlage. Da, če bi bil dodan tudi material aktov, bi morali dogodkom verovati le na dobro vero; zakaj o kaki preiskavi brez strasti, kjer bi obe stranki podali dokaze, že po naravi stvari ni govora ne sedaj ne kdaj pozneje. Kljub negotovosti posameznih dejstev moremo nevtralcu glede na splošno zgodovinsko in dušeslovno mnenje imeti vsaj deloma pravično sodbo. Tu ne gre za splošno vedenje nemške vojske v sovražni deželi; znana so nam pisma nemških vojakov z bojišča, ki dokazujejo močnatost, požrtvovalnost, dobrosrčnost, da celo miroljubnost nemških vojakov. Švicarji smo mnenja, da je nemška vojska najbolj disciplinirana na svetu.

Da se v vojni dogajajo stvari, ki jih noben človek ne more odobravati, res ni mogoče tajiti. Greše pa tukaj in tam in stvarno preiskavo moramo prepustiti mirnejšemu času. Spomenice, ki se opirajo na material, ki ga ne moremo preiskati, nimajo nobenega pomena. To velja enako za francoske tožbe glede nemških grozovitosti, kakor tudi za nemške tožbe glede francoskih in ruskih nasilnosti.

Začasni mir v Karpatih.

Vojni poročevalec Franc Molnar javil je te dni svojemu listu „Az Est“ sledeče:

Trditi se sme, da v karpatskih bojih ni bila samo 8. ruska armada hudo poražena, temuč tudi druga krдела ob celi bojni črti. Podatki nevtralnih držav o ruskih izgubah strinjajo se s cenitvijo naših poveljnikov. Inozemska poročila o stoterih vsakdanjih ruskih vlahih, ki odvažajo bolne in ranjene, niso pretirana. Naša z nemškimi krdeli pomnožna armada oslabil je napadalno rusko premoč do negibčnosti.

Dognana so še sledeča dejstva: Napadalna ruska armada sestavljena je bila večinoma iz najboljših sibirskih krdel, ki imajo najboljšo možnost za ofenzivo. Na vzhodnem delu fronte tirali so Rusi v boj novoizvežbane novince, ki še niti uniformirani niso bili in so se morali v svojih oblačilih boriti.

Najvažnejšo nalogo je imela 8. ruska armada, ki je pred vsem operirala vzhodno prelaza Dukla. Drugi močni napad bil je naperjen proti prelazu Uzsock. Toda vsi njihovi napori so se ponesrečili, in naša krдела zavzemajo še sedaj tiste obrambne postojanke, koje so zavzemala pred rusko ofenzivo.

Konec križarke „Dresden.“

Vlada republike Chile je angleški vladi naznanila:

Dne 9. marca zasidrala se je (nemška) križarka „Dresden“ v zalivu pri otoku Masatiera otočja Juan-Fernandez, 500 metrov od suhe zemlje. Poveljnik križarke je prosil guvernerja ondotnega pristanišča, da bi smel osem dni tamkaj ostati ter si stroje popraviti. A to mu je bilo odklonjeno in še posebej zapovedano, da mora ladja v štirindvajsetih urah luko zapustiti, sicer da bo ista internirana. Po preteku te dobe naznanil je guverner poveljniku, da je križarka internirana ter je o tem obvestil tudi predsednika republike.

Medtem pa pride 14. marca več angleških vojnih ladij v luko ter takoj začne na zasidrano „Dresden“ streljati. Guverner, ki je mislil angleškega komandanta na „Glasgow“ obiskati, moral se je vrniti. „Dresden“ izobesila je mirno zastavo ter poslala enega častnika na angleško ladjo „Glasgow“, naj bi komandanta opozoril, da se snidejo na nevtralnem morju. Toda angleške ladje se za to naznanilo niso brigale ter terjale, da se naj „Dresden“ uda, drugače da bo potopljena. Nato pa je poveljnik križarke „Dresden“ zaukazal municijske šrambe razstreliti ter ladjo potopiti.

Chilenska vlada poudarja, da je bila „Dresden“ popolnoma in docela internirana kolikor so to okoliščine pripuščale, ko so jo angleške ladje nenadoma napadle.

Francoski zračni napad na nemški glavni stan.

Kakor poročajo nemški listi, vsebuje uradno francosko vojno poročilo sledeč stavek: „Kot povračilo za obstreljevanje Nancy-a skoz en nemški Zeppelin vrgel je nek naš letalni stroj petero bomb na nemški veliki stan, kiso vse padle na poslopja, v katerih je v Mezieres in Charlevillo cesarski (nemški) generalštab nastanjen.“

Nemški listi temu poročilu pristavljajo, da onih petero bomb ni povzročilo posebne škode.

Pomorski boji med Nemci in zavezniki.

Iz Amsterdamu se poroča po seznamu zavarovalne tvrdke Bloom in Vander a a, da so Nemci v času od 15. marca do 15. aprila t. l. — toraj v enem samem mesecu — s svojimi podmorskimi čolni potopili 52 sovražnih ladij.

List „Rotterdamsche Courant“ piše, da se od 1. do 14. aprila nanovo pogreša 17 angleških parnikov, ki niso pripluli o določenem času v pristanišča.

Vsled poročil časnika „Times“ imajo Nemci sedaj več bojnih ladij kakor so jih imeli ob začetku vojske; in sicer pet novih „dreadnoughtov“: „König“, „Kurfürst“, „Markgraf“, „Kronprinz“ in „Lützow“. Popravili in spet v službo postavili pa so še tudi dreadnoughte „Derfflinger“, „Seydlitz“ in „vonder Tann.“

Vse okoliščine kažejo na to, da Angleži na svojih pomorskih močeh oslabejajo, Nemci pa vedno ojačujejo. Znabiti čas ni daleč, ko bo prejenjala angleška premoč na morju za vedno.

O potopu angleškega podmorskega čolna „E 15.“

Carigrad, 18. aprila. (Kor. ur.) Glavni stan poroča naslednje podrobnosti o potopu angleškega podmorskega čolna „E 15.“: Podmorski čoln je otvezen na neko križarko 18. marca zapustil Plymouth. Eno noč je ostal v Gibraltarju, prišel potem na Malto in nato v luko Mudlow na otoku Lemnos, kjer je ostal 6 dni. Čoln je nato en dan ležal pred Tenedos, odkoder je opolnoči odplul. Ob 2. uri 20 minut zjutraj je udril v dardanelski vhod in se ob pol treh spuстил pod vodo, da se skrije pred našimi reflektorji. Močni tok ga je potegnil za sabo in ob 6. uri in pol zjutraj je zadel na morsko dno. Njegov stolp se je dvigal iznad vode. Naše baterije so otvorile ogenj. Prva granata je zadela oddelek za električne stroje. Moštvo je bilo priključeno, da zapusti ladjo. Naše baterije so pa ogenj nadaljevale. Tri možje posadke so bili ubiti, 7 ranjenih. Angleški podkonzladar dardanelskega okraja, ki je bil ujet, je izjavil, da je rezervni častnik. Sovražni aeroplani, ki so izvedli za osodo podmorskega čolna, so leteli čez morsko ožino, da bi videli ladjo, ter so proti

periskopu in stolpu podmorskega čolna metali bombe, da bi preprečili, da bi ladja ne prišla v naše roke. Turške čete v okolici so takoj hitele na lice mesta, da rešijo posadko podmorskega čolna. Ranjene angleške mornarje so spravili na suho in prenesli v bolnišnico.

Turška vojska.

Obramba Dardanel.

Angleški list „Star“ poroča iz Londona: Vsak dan dojdejo velika nova turška krđela na polotok Galipoli, posebno na Kelidbahr. Vse težke topove iz carigradskih utrdb spravili so Turki v Dardanele. Tudi veliko nemških letal je došlo tje, ki obstreljujejo transportne brodogojne zaveznikov. O škodi, ki jo povzročajo ni ničesar znanega. Kakor poročajo listi, bombardirajo zavezniške ladje dan na dan turške postojanke.

Iz turškega glavnega stana se poroča: Vled našega napada v okolici Bassorah vršili so se pri Schabia in Alberdschine boji. Naša krđela vdrla so v sovražne forte, ko pa so dobili Angleži ojačenja, umaknila so se zopet iz obstreljevalne daljave ondotnih utrdb.

Na otokah Lemnos in Tenedos so se Angleži čisto „po domače“ uredili. Upeljali so tamkaj že tudi cenzuro za pisma in brzojave. Pričakuje se, da bodeta zaveznika na Mytilenu tudi nekaj vojaštva izkrcala.

O Italiji

Je te dni v berlinskem vojaškem listu pisal stotnik dr. Graevenitz, dober poznavalec italijanske armade. Razni avstrijski listi ponatiskujejo iz njegovega članka to-le:

Italijanska armada se je v zadnjih časih znatno ojačila. Prva linija vojske, ki danes stoji pod zastavami, šteje 12 armadnih zborov in tri divizije konjenice v skupnem številu 660.000 mož. Drugi vpoklic obsega 12 divizij v skupnem številu do 250.000 mož. Potem pa je na razpolago še domobranstvo, ki šteje 450 tisoč mož. V zadnjem času je bilo vpoklicanih pod orožje okrog 7.000 rezervnih častnikov. V enakem tempu, kakor pri pehoti, je Italija nadaljevala tudi ojačenje poljskega topništva. Danes ima italijanski armadni zbor 26 baterij, dočim jih je imel pred vojno samo 16. Istočasno je bilo pomnoženo tudi težko in gorsko topništvo. Svoja izvajanja zaključuje nemški stotnik z besedami: „Italija se je v minulih osmih mesecih povzdignila do ozira vredne višine vojne pripravljenosti. S tem dokazuje, da hoče varovati svobodo svojega odločevanja in tudi izrekat svojo odločujoči glas ali v današnjem velikem boju narodov ali pa morda pozneje v svetu narodov, ko bo ta vojna končana.“

Dopisi.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Spet smo imeli v našem trgu nepričakovano žalost. Dne 9. t. m. umrl je po kratki bolezni v bolnišnici v Mariboru učenec mariborskega učiteljskega, Max Rysiensky, sin umrlega gosp. dr. Rysienskyja.

Kot blisk prišla je ta vest do nas, a tudi uničila mnogo najlepših upov. Še le komaj v 16. letu svoje starosti, vzela je Bog k sebi. Bila je njegova zadnja želja, katero je med težko boleznijo večkrat izrazil, da hoče biti pri „svojih“ v ljubi domovini. Pripeljali so ga dne 12. t. m. popoldne, ter ga tukaj k večnemu počitku položili in s tem mu je obupana mati njegovo željo izpolnila. Akoravno mlad bil je povsodi priljubljen gospodič. Volja božja je bila, da je moral zapustiti vse, kar mu je bilo ljubo in drago. Zapustil je obupano mamo, a tudi vsi ki smo ga poznali, obžalujemo njegovo prerano smrt. Bil je dober sin, priden dijak, pa tudi zaveden in ponosen naš somišljenik. Izpolnil bi gotovo vse, kar smo v njem pričakovali, bil bi vedno tudi eden naših najboljših, bil bi izvrsten mož v našem naprednem trgu. Njegovi materi in sorodnikom, ki so izgubili prvi ž njim vse, izrekamo tem potom našo najiskrejšjo sožalje. Ostal bode med nami v trajnem spominu.

Bolni napljinč **Sanatorij Aflenzen**
Hofacker 830, S. J. Strajarsko, Prospekti.

Vojaške zadeve.

Pravice vojakov in njih svojcev.

(Konec.)

Če se vdova vnovič omoži, penzija seveda preneha; žena pa dobi kot odpravnino znesek penzije še za dvanajst mesecev.

Penzije sirot.

Za penzijo sirot velja enako, da se otrokom prvih šest mesecev po smrti očeta izplačuje podpora dalje, če so jo dobivali med vojno službo očeta ali če so se razmere otrok tako predurjale (če jih namreč ne more vzdrževati več mati), da se sme tudi po smrti očeta prositi za podporo. Če pa ne dobijo otroci nobene podpore, dobijo penzijo za sirote (donesek za vzgojo) od prvega dne tistega meseca, ki sledi smrti očeta.

Dočim se dovoljuje podpora tudi nezakonskim otrokom, dobe vzgojni donesek samo zakonski ali legitimirani otroci. Za nezakonske otroke je torej samo za prvih šest mesecev po smrti očeta preskrbljeno.

Vzgojni donesek znaša samo štiri krone mesečno za vsakega otroka, dokler ima mati pravico do penzije. Če je mati umrla ali če ne dobiva iz kakšnega drugega vzroka (omožitve) nobene penzije, znaša vzgojni donesek šest kron mesečno. Šarža umrlega očeta je za višino vzgojnega doneska brez pomena (ni merodajna). Vzgojni donesek se izplačuje dečkom do šestnajstega, deklicam pa samo do štirinajstega leta. Otrokom, ki obiskujejo učne zavode, se pa more izplačevati vzgojni donesek do konca šolskega obiskovanja in do šestnajstega življenjskega leta. Če dokažejo očetu tudi po njegovi smrti težko hudo delstvo, preneha penzija za sirote.

Najvišje vsote.

Postava določa, da penzija za vdove in otroke skupaj ne sme znašati več kakor 45 K.

Zemljevid prelazov Dukla, Lupkow in Uzsok.

Ruska ofenziva v Karpatih, ki je trajala od 20. marca, je na celi fronti ponehala.

Ko se je v ljutih bojih ob Veliki noči s vso silo poizkušeni prodor sovražnikov v dolini Laborce in Ondawe ponesrečil, poskusili so Rusi obojestransko prelaza Uzsok v gozdnatih Karpatih nanovo prodreti. Toda tudi tukaj so bili v zadnjem času vsi napadi sovražnika odbiti, ki je imel velikanske izgube. Zemljevid kaže pokrajine, kjer so se vršili ti veliki in ljuti boji, kakoršnih svetovna zgodovina dosedaj ni imela zabilježenih.

Der Dukla-Lupkow-und Uzsokpaßabschnitt.